

శ్రీ కల్యాణియం

- శింగొతుం లడ్జీ కల్యాణి

విశేషమైన భూతి గడించిన సినీదర్శకుడి భార్య ఐనపుటికీ ,

సాధారణ గుహిణిగా ఎదుగుతూ

కుటుంబాన్ని అందంగా తీర్చిదిద్దుకున్న ఓ మహిళ స్వార్థిదాయకమైన ఆత్మకథ...!!

(గత సంచిక తరువాయి)

అంతే. రాగానే మంగళ గారి పూజకి కొత్త చీర కొన్నానా! రెండు మూడేళ్ళవరకు మా స్వంత డబ్బుతో కొత్తబట్టలు కొనుక్కునే అసరంలేకపోయింది. భీమవరం వెళ్లే మా అమ్మ, అమ్మమ్మ, రాజమండి వెళ్లే మా పిన్ని మా యిద్దరికి బట్టలు కొనేవారు. కానీ మూడవ సంవత్సరం దీపావళి నుంచి మేమే కొనుక్కోవడం మొదలుపెట్టాము. మొత్తం మీద సంతోషంగా గడుస్తున్న సమయంలో మాకొక ఇబ్బంది పడే న్యాస. ఇల్లు ఖాళీ చెయ్యమని, ఇల్లుగలవాళ్ళు ఆ ఇల్లు అమ్మస్తున్నారట. అక్కడ మేము కాక ఇంకా రెండు కుటుంబాలు వున్నాయి. అందులో ఒకరు సినిమా యాక్షరు పెరుమాళ్ళు, ఉన్నట్టుండి మాకు ఇల్లెలా దొరుకుతుంది? మావారి గూడూరు స్నేహితుడు బరోడా బ్యాంక్లో పనిచేసే విశ్వేశ్వరయ్య సిఫార్సు వలన టి.సగర్లోనే సరోజిని వీధిలో ఒక ఇల్లు దొరికింది. గేటు పక్క సందులోంచి వెళ్లే వెనక నుంచి మా ఇంట్లోకి వెళ్లేదారి. ఒక వంట యిల్లు, ఒక గది. ఏం చేస్తాం. సమయానికి దొరికింది కదా. ఆ యిల్లు కూడా అన్నటికి దగ్గరే. కానీ వీధి ముఖం కనిపించదు. కిటికీలోంచి చూస్తే పక్కవాళ్ళ యిల్లు కనిపిస్తుంది. వాళ్ళు మాటల్లాడిస్తూ వుండేవారు. మా యిల్లుగలాపిడ అదో మాదిరి. జబ్బు మనిషి అందర్నీ విసుక్కుంటూ ఉండేది. ఆయన మాత్రం చాలా మంచివాడు. పక్కవాటాలో మా అమ్మమ్మ పుట్టిల్లు అంజారువాళ్ళ తాలూకు ఉండేవారు. వాళ్ళు మమ్మల్ని బాగా చూసుకునేవాళ్ళు. వాళ్ళకొక్కరే అమ్మాయి. అస్తమానం మా యిలంటికొచ్చి నాతో కబుర్లు చేపేది. నేను వచ్చి రాని తమిళ భాషలో మాటల్లాడేన్నాన్ని. వాళ్ళమ్మ వచ్చి, "రా! కల్యాణిని యిబ్బంది పెట్టకు" అని పిల్చుకు వెళ్లిపోయేది. ఇల్లు చిన్నదైనా చుట్టాలు చాలా మంది వచ్చేవారు. ఇంతకు ముందున్న ఇంట్లో కూడా మా మామగారు ప్రతి సెలవులకి మనవళ్ళని పిల్చుకుని గుడూరు నుంచి వస్తాండేవారు.

ఒకసారి కె.వి.రెడ్డి గారు మావారితో 'పెళ్ళినటి ప్రమాణాలు' ఎక్కుతూ ప్రింట్ ఒకటుంటే చెక్ చేయమన్నారు. అప్పుడు ఆ పిక్కర్కి నన్ను జయింతి వారి థియేటరుకు పిల్చుకెళ్ళారు. ఆ థియేటర్లో మేమిద్దరమే. రాయల్ పో లాగా అయింది. ఇలాగ మేమిద్దరమే కలిసి చూసే యోగం వుందన్నమాట.

పెళ్ళయిన కొన్నాళ్ళకి నాకు బోర్ కొడ్చుందని మా వారికి రేడియో కొనాలనిపించింది. కానీ డబ్బేక్కడిది? ఆ! జ్ఞాపకం వచ్చిందాయనకి. ఆయన చిన్ననాటి స్నేహితుడు మృత్యుంజయరెడ్డి కావలిలో రేడియో పొపు పెట్టుకున్నాడుగా. వెంటనే మా వారు ఒక సెట్ వాయిదా పథ్థతిలో కొన్నారు. అతను మదాసు వ్స్తు మా యిలంట్లో భోంచేసేవాడు. రేడియోలో ఏదైనా మిస్ట్ర్ వ్స్తు అతన్ని తోముని

చూడమనేవారు. అతను రిపేర్ అయ్యాక "శినూ! నువ్వు పెట్టిన భోజనం వేస్తే అవలేదు" అనేవాడు. అతను పాటలు బాగా పాడేవాడట.

ఒకసారి రాత్రి 9గంటలకి రేడియో వైర్లోంచి పొగ వచ్చింది. ఆయనింటో లేరు. నాకేం చెయ్యాలో తోచలేదు. ఎవర్ని పిలవనూ? వెంటనే ష్టగ్ డోడపెరికి ఇంటికి తాళం పెట్టి జయంతి ఆఫీసుకి పరిగెత్తాను. గుండె దడ దడ కొట్టుకుంటోంది. సదన్గా నన్ను చూసి మావారు ష్టన్ అయ్యారు. అప్పుడు ఆయన 'రాజాదేసింగ్' అనే తమిళ పిక్కరు తెలుగులోకి అనువదించడానికి వాయిస్ రికార్డింగ్ పనిలో వున్నారు. డబ్బింగ్ ఆర్టిష్ట్ డైలాగులు చెప్పున్నారు. నాకు అంతా కొత్తగా అనిపించింది.

ఆ డబ్బింగ్ పిక్కర్ వెనుక ఒక కథ వుంది. సూదిరెడ్డి శంకర రెడ్డి మావారి స్నేహితుడు. ఆనాటి కర్మాలు యం.ఎల్.ఎ శేషశయనారెడ్డి గారి బావమరిది. మావారితో కలిసి కె.వి.రెడ్డిగారి సినిమాలకి, జయంతి పిక్కర్ కి ప్రాడెక్షన్ మేనేజరుగా పనిచేసేవారు. ఆయన భార్య రత్నమ్మ కూడా చాలా మంచిది. నాకు సన్నిహితురాలుగా వుండేది. చాలా సంవత్సరాల తరువాత మా పెద్దమాయి శకుంతల పెళ్ళికి కూడా వచ్చింది. జయంతి పిక్కర్ నిర్మాత పి.యస్.రెడ్డిగారు, శంకరరెడ్డిగారి ఆధ్వర్యంలో ఈ డబ్బింగ్ సినిమా బాధ్యత శంకర రెడ్డికి వదిలారు. 'రాజాదేసింగ్' సినిమాలో యం.జి.ఆర్, భానుమతి, పద్మిని నటించారు. శంకర రెడ్డి డబ్బింగ్ నిర్వాహకం మా వారి చేతిలో పెట్టాడు. తెలుగు మాటల రచయిత, పాటలు శ్రీశ్రీగారు. మా వారు ఆ సినిమా తెలుగులోకి తర్వాత చేసిన తరువాత దాని పేరు 'దేసింగ్ రాజు కథ', ట్రైలీస్లో 'డైలాగు డైరెక్షన్' సింగితం శ్రీనివాసరావు అని వుంటుంది.

అంధాలో పెళ్ళయిన సంవత్సరం సంక్రాంతి ఎంత ప్రాముఖ్యమో దక్కిణాన దీపావళి అంత ముఖ్యం.. మా వారి డబ్బింగ్ పని వుండడం వలన దీపావళికి పెళ్ళడం కుదరదని, మేమిద్దరం దసరా పండక్కి భీమవరం వెళ్ళాము. దీపావళికి వుండకుండా ఆయన మాత్రం మదాసు వచ్చేసారు. నేను దీపావళి అఱున తర్వాత వచ్చాను.

కొన్నాళ్ళకి నేను నెల తప్పాను. మాకు లేడి డాక్టర్ ఎవరూ తెలియదుగా. కె.వి.రెడ్డిగారు మావారికి చెప్పినట్లు డాక్టర్ శాంత సుందరి చేత చెక్కవ చేయించుకోడానికని పెళ్తుండేదాన్ని. అలాగ ఒకసారి ఒకావిడతో పరిచయం అయ్యింది. నా పేరు, మా వారి పేరు, ఉద్యోగం అన్నీ అడిగింది. చెప్పాను. నేను ఆవిడని అడిగాను. ఆవిడ పేరు కృష్ణజ్యోతి అని, ఆమె భర్త డబ్బింగ్ ఆర్టిష్ట్ పి.జె.శర్మ అని చెప్పింది. ఆయన సినిమాలో యాక్షింగ్ కూడా చేసేవారు. వాళ్ళ పెద్దబ్యాయే ఈనాటి సాయికుమార్. ప్రముఖ నటుడు, హార్టో, 'వావ్ ప్రోగ్రామ్ ఏంకర్ కూడా, అసలు అతన్ని కన్నడ వాళ్ళు కర్ణాటక సినిమాలకి ప్రోత్సహించిన తరువాతే తెలుగు చిత్రసీమలోకి వచ్చాడు.

నేనలా అప్పుడప్పుడు లేడి డాక్టర్ దగ్గర చెక్కేకు పెళ్తూ వస్తుండేదాన్ని. ఒకసారి నేను, మావారు ఒక పెళ్ళికి రాజమండికి పెళ్ళదమనుకుని ప్లాను చేసుకున్నాము. మావారి బాబాయిగారి అమ్మాయిని వారి మేనత్త కొడుక్కి యిచ్చి. రెండుపైపులా విధాయంకం కనుక పెళ్ళదమనుకున్నాము. అంటే ఏడవ నెలలో ఎటూ పురిటికి భీమవరం వెళ్ళాలి. రెండుసార్లు ప్రయాణం మంచిది కాదని మామగారు ఉత్తరం వ్రాసారు. అదీ నిజమేగా! వచ్చే నెలలో ఎటూ భీమవరం పెళ్తున్నాగా అని ఊరుకున్నాము.

ఏడవ నెల రాగానే గూడూరు పిలిపించారు మా తోటికోడలు. ఇక్కడ వాళ్ళగురించి చెప్తాను చూడండి. మా తోటికోడలి పేరు సేతుబాయి. అందరూ సేతుమ్మ అని పిలుస్తారు. మా బావగారి పేరు ఉడిపి కృష్ణమూర్తిగారు. వాళ్ళకి ఇద్దరు అబ్బాయిలు, ఐదుగురు అమ్మాయిలు. ఇవికాక మా సేతుమ్మ అక్కుకి కొన్ని అబ్బాస్లు, ప్రిమెచ్యారు చ్చెల్ల్ బ్ర్యాం, డెల్స్ లాంటివి జరిగాయి. మా బావగారు గూడూరులో రకరకాల బిజినెస్లు చేశారు. మా మామగారు సింగితం రామచంద్రరావుగారు రిట్టర్ పోడ మాస్టర్ అని ముందే తెలిపాను. ముందు నాకు గూడూరులో పండగ చేయాలని అక్కడికి రప్పించారు. మేమెళ్ళిన మరుసటి రోజున భీమవరం నుండి మా అమ్మ ఆనవాయితీ ప్రకారం మా తోటికోడలకు, నాకు చీరలు మొదలైనవన్నీ తెచ్చింది నన్ను పురిటికి పిలుకెళ్ళడానికి. మా సేతుమ్మక్క నాకన్న పెద్దది. అత్తగారి స్థానంలో వుండి అన్నీ ఆవిడే జరిపించింది. కొత్తలో ఆవిడ దగ్గర ఎందుకో నేను ఫ్రీగా వుండలేక పోయేదాన్ని. ఇన్నేళ్ళ కొముని

తరువాత ఇప్పుడు చూడాలి మమ్మల్ని. స్వంత అక్క చెల్లెళ్ళుగా గంటల తరబడి మాటల్లాడుకుంటాం. అప్పటి నా జంకు చూసి ఆవిడే అర్థం చేసుకుని నన్న బాగా చూసుకునేవారు. నా పెళ్ళయి వచ్చేసరికి ఇద్దరు మగపిల్లలు, ముగ్గురు అడపిల్లలు. నే వచ్చిన తరువాత మరి ఇద్దరు అమ్మాయిలు. ఆ మూడో అమ్మాయే నా పెళ్ళికి చంటిపాప. అది పెరిగి పెద్దదై, అది కూడా మదాసు వాసి అయిపోయింది. పేరు సత్యభామ. ఇప్పుడు యంజి.ఆర్ హాస్టాట్ కాలేజీలో వర్క్ చేస్తోంది. నేను దాంతో అంటుంటాను. "నువ్వు పుట్టి నా పెళ్ళిచేయించావు. నేను ఈ వూరు సంబంధం చూసి నీ పెళ్ళి చేయించాను" అని.

గూడూరులో గాజులు తొడిగించి, పుష్పులు ముడిచే ఘంక్కన్ అయిన తర్వాత మా అమ్మ నన్న భీమవరం పిల్లుకు వెళ్ళింది. మా నాన్నగారు మధ్య తరగతి కుటుంబం వారైనా కూడా నేను గర్భవతి కదా అని రైలుకి ఫ్లైక్షన్ బెర్ బుక్ చేయించారు. పైష్ణవ్ కి మావారు వచ్చారు. మరునాడు ఆయన మదరాసు ప్రయాణం. రైలు కదిలేసరికి నాకు దుఃఖం ఆగలేదు. మళ్ళీ నే రావడానికి అయిదు నెలలు పడుతుంది కదా, మాకా ఎడబాటు తప్పదుకదా! అని, కానీ మా అమ్మ బాధపడ్డుందని అది కనబర్జేదు.

అన్నట్టు ఒక విషయం మర్చిపోయను. భీమవరం ప్రయాణం కట్టే ముందు మదాసులో మా వారిని ఒకటి రిక్వెస్ట్ చేశాను షూటింగ్ చూపించమని. అంతకు ముందు భీమవరం వెళ్ళినప్పుడే అందరూ అడిగారు. "షూటింగ్ చూశారా? వాహాని స్టూడియో చూశారా?" అని. వాళ్ళకి జవాబు చెప్పుకోడానికయినా చూడాలికదా. మావారు "అవునుకదూ, మర్చిపోయా"నన్నారు. అప్పుడు కె.వి.రెడ్డిగారు విజయా వారి బ్యానర్లో ఒక జానపద చిత్రం తీస్తున్నారు. "జగదేకవీరుని కథ." ఆ పిక్కరుకి కూడా మావారు స్క్రీప్సుకి పనిచేశారు. ఆ షూటింగ్కి వెళ్ళాము. రెడ్డిగారు మమ్మల్ని సాదరంగా మర్యాద చేసి కూర్చోబెట్టారు. బుప్పేంద్రమణి అత్తగారు - బి.సరోజాదేవి, జయంతి, యల్. విజయలక్ష్మి, బాల కోడశ్వ. "ఆదిలక్ష్మి వంటి అత్తగారివమ్మా" అనే పాట చిత్రికరణ జరుగుతోంది. అది చూసి తృప్తిపడ్డాను.

సరే, భీమవరం వెళ్ళినతర్వాత మా అమ్మవాళ్ళు కూడా పండగ చేశారు. ఎలాగో కాలం వెళ్ళబుచ్చేదాన్ని. ఇరవై మూడేళ్ళు గడిపిన ఆ యింట్లో ఇప్పుడు పాద్మపోయేదికాదు. మా వారి దగ్గరనుంచి ఉత్తరాలు, నా ప్రత్యుత్తరాలు జరుగుతున్నాయనుకోండి. చుట్టుపక్కల పిల్లలు వస్తూండేవారు. మా సుశీల గుంటూరులో బి.యుడి చదివేది కదా, అది వస్తూ పోతూ ఉండేది. అక్కడి విషయాలు చెప్పండేది. మా రభుమ చిన్నది కదా, దాని స్టూలేదో గొడవేదో దాంతో సరిపోయేది దానికి.

నాకు తొమ్మిదో నెల వచ్చింది. ఒకరోజు పాద్మన్న స్నానం చేసి వచ్చి బోట్లు పెట్టుకుంటుంటే మా నాన్నగారు వచ్చి "అమ్మలూ, త్వరగా బోట్లు పెట్టుకునిరా. నా ఫ్రైండ్ ఒకాయన వచ్చారు. ఆయనకు నిన్న పరిచయం చెయ్యాలి" అని ఆయన రూమ్కి పిల్లుకెళ్ళారు. మా నాన్నగారి గది ఒక పక్కగా సపరేట్గా వుండేది. టూయిప్పు పిల్లలు, స్నేహితులు వచ్చినా, ఆయన నోట్స్ రాసుకోడానికైనా, ఎవరితోనైనా మాటల్లాడాలన్నా ఆ రూమే. నేను ఆయన వెనకాలే చీర పైట సవరించుకుంటూ వెళ్ళాను. "ఈ అమ్మాయి మా పెద్దమ్మాయండి", అంటూ నన్న లోపలికి రమ్మన్నారు. ఆశ్వర్యం మరెవరో కాదు. సాక్షాత్తు మా వారే. నాకు ఆశ్వర్యం, ఆనందం రెండూ మిళతమై పోయింది. "ఆ! మిరా" అంటూ పక్కనే కూర్చున్నాను. "అదేమిటీ, నిన్న వచ్చిన వుత్తరంలో కూడా మీరు వస్తున్నట్టు లేదే బిహారో! ఇది మీ ప్లానా" అన్నాను నవ్వుతూ. మా నాన్నగారు లోపలికి వెళ్ళిపోయారు. "అనుకోకుండా వచ్చాను. నాకే తెలిదు వస్తానని. బెజవాడలో ఒక ఫ్రైండ్ పెళ్ళి వుంటే అటెండ్ అపురామని బయలుదేరాను. పంపాపతిరావుండి ఎటూ బెజవాడ వరకు వెళ్తున్నావు కదా, అలాగే భీమవరంకు వెళ్ళి నీ వైఫ్సిని చూసిరా! ఇటువంటి సమయంలో భుర్రను చూడాలని అనిపిస్తుంది అని చెప్పాడు" అన్నారు. అబ్బా! ఆయనకి ఎంతైనా ఫాంక్ చెప్పాలి. అప్పటికే అతని పెళ్ళై పోయింది. అతనికా అనుభవం ఏమో అనుకున్నాను. "ఎలాగైతేనేం నాకు పైజెంట్ సర్టిఫిక్చనిచ్చారు" అన్నాను. మా రభుమకైతే బావగారు వోస్తే ఖుప్పి కబుర్లు చెబుతుంటారు. నవ్విస్తూ వుంటారు. సినిమా ప్రోగ్రామ్లు వేస్తారు. వాళ్ళిద్దరూ బావా మరదశైనా తండ్రి కూతుళ్ళ అనుబంధంలా వుండేవారు. అల్లుడోచ్చారని మా అమ్మ, నాన్నగారికి చాలా సంతోషం. మా కౌముది

అమృమృకయితే చెప్పడమే అవసరం లేదు. అమితానందం మనవడు వచ్చాడని. మా అమృ ముందు గదికి వెళ్లి మా వారికి కాఫీ ఇచ్చేది. "మీ నాన్నగారేరి?" అనడగేవారు. "వంటింట్లో కాఫీ తాగుతున్నారు" అని చెప్పాను. "నేనూ అక్కడికే వెళ్లాను" అంటూ వంట యింట్లోకి వెళ్లి, గుమృం మీద కూర్చునేవారు. అప్పుడు మా అమృ వాళ్లు కాఫీలు, వంటలు పీట మీద కూర్చుని, కిందే చేసేవారు. ఈయనక్కడికి వెళ్గానే మా అమృ సిగ్గుతో పైట సవరించుకుంటూ, మా అమృమృ విడో కదా, తలమీద ముసుగు చీర సవరించుకుంటూ వుండేవారు. అల్లడైనా కూడా భేషజాలేవి లేవని సంతోషించేవారు.

అంతకు ముందొకసారి మేము భీమవరం వెళ్లినపుడు మా రభుమ కాలేజీ చదివే రోజులు. ముందు నేను వెళ్లాను. తరువాత వారు వచ్చే విషయం దానికి తెలీదు. మా చెల్లెలు కాలేజీ నుంచి వచ్చే ట్రైం తెలుసుకుని మావారు లుంగీ బనీను వేసుకుని తలకు తువ్వాలు తలపాగా కట్టుకుని బయటికి వెళ్లారు. అర్థం కాక మేమంతా చూస్తున్నాము. ఆయన ట్రేక్కులు నాకు తెలుసు కనుక ఆయనేం చేస్తారో చెప్పాను. కాలేజికి వెళ్లాలంటే ఒక వంతెన దాటాలి. కింద నీరు ప్రపాహస్తూ ఉంటుంది. అది ఒక కాలువ. ఈయన వంతెన మీద నిల్చుని కింద నీళ్లు చూస్తున్నట్లు నటిస్తూ, వెనక్కి తిరిగి గుంపులు గుంపులుగా వచ్చే కాలేజీ విద్యార్థులను చూస్తున్నారు. మా చెల్లెలు తన స్నేహితురాలు కామేశ్వరి అనే అమృయితో మాట్లాడుతూ అప్పుడప్పుడు వెనక్కి తిరిగి చూస్తూ వస్తోందిట. ఆ అమృయి "అదేమిటీ అలా అస్తమానం వెనక్కి చూస్తున్నావు" అని అడిగిందిట. "కాదే, అక్కడ చూడు ఆ లుంగీ కట్టుకున్నాయన్ని చూస్తే ఏదో పరిచయం వున్న ఆయనలా కనిపిస్తున్నాడే" అని అందిట. ఆ కామేశ్వరి ఎవరో కాదు యిప్పటి యువదర్శకుడు వి.యు.అదిత్య అమృ. ద్రోణంరాజు బుచ్చినారాయణ మూర్తిగారమృయి. తన భర్త వి.వి.సత్యపసార్డ గారు ఎస్.బి.ఐ. ఆఫీసర్గా రిటైర్యార్టు. ఆయన కవి, సాహిత్యభిలాషి మావారంటే ఆయనకు చాలా గౌరవం. వాళ్లబ్యాయి ఆదిత్య 'మనసంతా నువ్వే' లాంటి ఎన్నో హిట్ సినిమాలకు దర్శకత్వం వ్హాంచాడు.

రభుమ ఇంటికొచ్చేసరికి మా వారు ఇంటికొచ్చేసారు. దాన్ని చూడగానే మేమంతా ఫ్లోల్సుమని నవ్వాము. "అదే నేననుకుంటానే వున్న బావగారిలా వున్నారే అని. కానీ ఇలా లుంగీతో వంతెన మీద ఎందుకుంటారో అనుకున్నా" అంది. ఇలా దాన్ని బాగా ఆటపట్టించేవారు. కామేశ్వరి కూడా నన్నా వారినీ అక్క, బావగారనే పెలిచేది. ఇప్పుడు కూడా అంతే. పక్కింటి శేషావతారం గారమృయి మంగతాయారు, అలివేలు కూడా అలాగే పెలిచేవారు. కామేశ్వరి కూడా ప్రోదరాబాదు కనుక అప్పుడప్పుడు కలుస్తూవుంటాను. అలివేలుని చాలా సంవత్సరాల తరువాత మా చెల్లెలి కూతురి పెళ్లిలో చూసాను. ఇప్పటికీ కూడా భీమవరం వాళ్లనెవరినైనా చూస్తే నాకా ఊరిని చూచినంత సంతోషంగా వుంటుంది.

పెళ్లయిన తర్వాత అందరు ఆడపడుచుల లాగే నేను కూడా పచ్చళ్లు, ఆవకాయలు, పాడులు, వడియాలు, భీమవరం నుంచి తెచ్చేదాన్ని. దార్లో గూడూరులో దిగినపుడు అక్కడ్చించి కూడా తెచ్చేదాన్ని. నేను పెళ్లికి ముందు కారం బాగా తినేదాన్ని. పెళ్లయిన తర్వాత నేను, మావారు భోంచేస్తున్నప్పుడు ఆవకాయ అన్నానికి కలుపుకుని తింటున్నాను. మావారు ఉన్నట్లుండి "అబ్బా ఎంత ఎర్గా కలుపుకున్నావు, అంత కారం ఎలా తింటున్నావు" అని అడిగారు. ఆవకాయ అన్నం ఎర్గా కాక ఎలాగుంటుంది? ఆయన చాలా కాలంగా మదాసులో వుంటున్న మూలాన అంత కారం తినేవారు కాదు. నాకు ఏడుపు వచ్చింది. కళ్లుల్లో నుంచి నీరు కారుతున్నాయి. తలదించుకున్నాను. అన్నంలో కన్నిళ్లు పడతాయేమోనని కంచం ముందుకు జరిపాను. ఇవేమీ ఆయన గమనించలేదు. కాసేపుండి అన్నం కదలకపోవడం గమనించి నన్ను చూసారు. కళ్లు వెంట నీళ్లు! "అరె! ఏడుస్తున్నావా! నేనేం అన్నాననీ" అని బెరుకుపోయినట్లు, తానేదో తప్పు చేసినట్లు మొహం పెట్టి చాలా నొచ్చుకున్నారు.

నాకు మొదటల్లో తెలియలేదు. రాను రాను తెలిసాచింది. ఈయనకి పరధ్యానం ఎక్కువ. అంటే ఎప్పుడూ ఏదో స్టోరీ స్ట్రోపు ఆలోచిస్తూ వుంటారు. అప్పుడప్పుడు చేతులు ఆడిస్తూ, తానే ఆర్థిస్టులాగా యాక్షన్స్ చేస్తూ వుంటారు. ఏదైనా చెపితే వినిపించుకున్నారో శైలువి

లేదో తెలీదు. చెప్పితే ఎప్పుడు చెప్పావు. నాకు చెప్పనేలేదు అంటారు. మళ్ళీ మళ్ళీ చెబితే ఎన్నిసారల్లు చెబుతావు ఒకసారి చెప్పావుగా అంటారు. ఒకసారి భీమవరం వెళ్లినపుడు మావారు ఎలా చేసేవారో మిమికీ చేసి చూపించాను. మావారక్కడికి వచ్చినపుడు మాటల్లో మా నాన్నగారు "మా కల్యాణి మిమికీ బాగా చేస్తుంది. ఎవరెలా మాటల్లాడ్రో అలా చెప్పుంది" అనగానే మావారు "నన్న కూడా మిమికీ చేసి చూపించి వుంటుందే" అన్నారట.

అలాగే ఒకసారి దసరాకి వెళ్లి దీపావళి వరకు వుండి వచ్చేసానని చెప్పానుగా. దసరా కొలువులో మా చెల్లెతితో పాటు పార్చు కట్టడానికి సహాయం చేస్తూ వుండేవారు. మా అమృవాళ్కి కూడా దసరాకి బొమ్మల కొలువు పెట్టడం ఆనవాయితి. పేరంటాళ్కు వచ్చి కూర్చున్న కూడా బావామందిష్టకి ఆ బొమ్మల దగ్గర పార్చు అలంకారం అయ్యేది కాదు. మా వారలా కలిసి మెలిసి అందరితో కలిపిగా తిరగడం మావాళ్కి చాలా సంతోషం.

మా పెళ్లిరోజున మావారు మా రభుమని మంచినీళ్కు అడిగారట. అది తెచ్చి చేతికి ఇచ్చింది. తర్వాత మా నాన్నగారిని "మీ రభుమ డ్యూన్సు నేర్చుకుందా?" అని అడిగారట. మా నాన్నగారు ఆశ్చర్యంగా "అపును, ఎందుకలా అడుగుతున్నారు", అనడిగితే "అపు! మంచినీళ్కగ్గాసు ఇచ్చేటప్పుడు ముంచేయి మాత్రం వంగింది తనకి" అన్నారట. ఇది నాకు పెళ్కయి మదరాసుకోచ్చిన తర్వాత మావారు చెప్పారు నాకు. ఎంత shrewdz, ఎలా కనిపెట్టారో అనుకున్నా.

నేను రెండవసారి భీమవరం వెళ్లినపుడు నాలో వచ్చిన మార్పును చూసి లెక్కర్స్, మా నాన్నగారి స్నేహితులు ఆశ్చర్యపోయారు. "విరల్రాముగారూ మీ పెద్దమాయి యిప్పుడు చాలా బాగా మాటల్లడ్డోందే" అనేవారట. ఎందుకంటే పెళ్కి ముదు నేను చాలా రిజర్స్డ్ ఎవ్వరితోనూ మాటల్లాడను. పేరంటానికి మా నాన్నగారి ప్రోద్భులంతోనే వెళ్కేదాన్ని అందుకనే నా మార్పు వాళ్కకు ఆశ్చర్యం వేసింది. మా నాన్నగారు ఆ క్రెడిట్ అంతా వాళ్క అల్లుడికి ఇచ్చారు. "మా అల్లుడు దాన్ని లైబరీకి, అతనెక్కడికెళ్తే అక్కడికి పిల్చికెళ్తారుట. దాంతో దానికి బెరుకుతనం పోయింది" అని గొప్పగా చెప్పుకునేవారు. వీధిలో మెట్ల మీద కూర్చుని చిన్న చిన్న పిల్లల్ని మాటల్లాడిస్తే కూడా మా సుశీల "అదేమిటే, ముంగిలా ఉండేదానివి ఇలా మాటల్లాడ్తున్నావు ఇదంతా మా బావగారి మహిమే! నిన్న భలే మార్చేశారే!" అనేది.

నేను పురిటికని ఏడవ నెలలో వెళ్చానా, మూడు నెలలు ఎలాగో గడిచిపోయింది.. పదవ నెల రాగానే ఫాల్స్ నొప్పులు వచ్చి ఒకరోజు ఆస్ట్రోలిటో ఉండి వచ్చాను. అది మిప్స్ హోస్పిటల్. ఎన్నో డెలివరీలు చేసిందా డాక్టరు. అందుకని నిజమైన నొప్పులోచ్చిన తర్వాత మళ్ళీ చేరాను. ఈసారి నొప్పులేక్కావై ఒక రోజంతా నొప్పులుండి ఆగిపోయాయి. నానా అవస్థలు పడ్డాను. కూర్చోదానికి రాదు, నిలోదానికి రాదు. మొతం మీద నార్కుల్ డెలవరీ అయి చూస్తే స్టీల్ బార్క్ చైల్డ్. మగపిల్లవాడు. అదే సిటీ హోస్పిటల్ అయివుంటే ఏ సిజెరియన్ ఆపరేప్సనో చేసి ఉండేవారు. డాక్టర్లు అనుభజ్ఞులు కానందున నాకలా జరగలేదు. కానీ నా గురించి భయపడిన డాక్టర్లకి తల్లి బ్రతకడం రిలీఫ్ ఇచ్చింది. నాకో గండం గడిచిందన్నమాట. చంటిపిల్లాడి కోసం ఎదురుచూస్తున్న మా అమృ వాళ్కకి పెద్ద నిరాశ, వాళ్క దుఃఖానికి అంతులేదు. మునిమనవడిని చూస్తానని ఆశ పెట్టుకున్న మా అమృమ్మకి తీరుని దుఃఖం. అక్కడ మదాసులో ప్రసవం అయిందని టెలిగ్రాం వస్తుందన్న మా వారికి ఈ విషయం ఒక కార్బు డ్యూరా చూసి, పక్కిలా రెక్కలు కట్టుకుని వాలేరు, తిన్నగా ఆసుపత్రికే వచ్చేశారు. అక్కడున్న మా అమృకి ధైర్యం చెప్పారు. మర్మాడు మదాసు వెళ్కి పుణ్యజనానికి పదకొండవ రోజున వచ్చారు. బిడ్డవున్న లేకపోయినా జరిగే తంతంగాలన్నీ జరగాలి కదా, ఈ సంఘటన 1961 జూన్లో జరిగింది. మూడవ నెల రాగానే మదాసు వచ్చేశాను. నాతోపాటు మా నాన్నగారు, మా అమృమ్మని తోడిచ్చి పంపారు.

నేను మొదటిసారి నెల తప్పినప్పుడు Madly Roadలో ఉండేవాళ్కం. నేను భీమవరం నుంచి సామాన్లు తీసుకుని వెళ్కి గోనెసంచులు అవి ఒక గది అటక మీద వుంచాము. ఆ యింట్లో రెండు మూడు పిచ్చుకలు తిరుగుతూ వుండేవి. మా వారి పెదనాన్నగారు భీమారావుగారు పిచ్చుకలు తిరుగుతూ అవి పిల్లల్ని పెడుత్తాంటే ఆయన ముచ్చుటపడేవారు. ఇది చాలా మంచి శక్కనం, శ్రీకుమార్తయిం

శభసూచకం అనేవారు. ఆయన కొడుకు దొడ్డళీనుకి పిల్లలు కలగలేదు. మేము కొత్త పెళ్ళైన వాళ్ళం కదా, అస్తమానం పిచ్చుకలని మెచ్చుకుంటూ వుండేవారు.

ఒకరోజు నేను ముందు గదిలో కూర్చుని ఏదో వారపత్రిక చదువుకుంటున్నాను. మా వారు యింట్లో లేదు. పుస్తకం చదువుతున్న నేను అటక మీద నుంచి ఒక గోనెసంచి చివర్లు వేలాడ్డం చూశాను. ఊరుకోక నేను ఒక క్రర తీసుకుని గోనెని పైకి తోస్తుంటే గోనె జారి దానిలోంచి ఒక పిచ్చుక గుడ్డు కింద పడిపోయి చిత్తికిపోయింది. నాకదోలా అనిపించింది. మా వారికి చేపేనో లేదో జ్ఞాపకం రాలేదు. తరువాత ఒక తెలుగు వార పత్రికలో "పిచ్చుక శాపం" అనే కథ చదివాను. అప్పుడనిపించింది, నాకు కూడా పిచ్చుక శాప ఘతితమే బిడ్డ బతకలేదు అని. అప్పట్టుంచి యిప్పటివరకు ఎక్కుడ ఏ గూడున్న దాని జోలికి వెళ్ళను, ఎవ్వరినీ వెళ్ళనియ్యను. శత్రువులకి కూడా ఇలాంటి దుర్భటన రాకూడదనుకున్నాను.

నేను పురుఢయి వచ్చినా కుడా ఇంకా పిక్కరు మొదలుపెట్టలేదు. కథ కోసం వెతుకుతూనే పున్నారు. నేను మా వారితోపాటు కొన్ని పుస్తకాలు చదివేదాన్ని కొన్ని పద్యకావ్యాలు కూడా చదువుతూ ఉండేదాన్ని కొన్నాళ్ళకి నాకెందుకో టీచరు ఉద్యోగం చెయ్యాలనిపించింది. సరే, దగ్గర్లో వున్న పార్క్ మాంటిస్ట్సరి సూక్షల్లో చేరాను. ఆ రోజుల్లో జీతాలు కూడా పెద్ద ఏమి ఉండేవి కావు. ఆ కాలంలో రెండేళ్ళ కొక పిక్కరు, ఇప్పటిలా కాదు. టపాసాసరాలలాగ టపా టపా రిలీజా చెయ్యడానికి. కథ కోసరం వెతుకుతునే ఉన్నారు. మేమున్న ఇల్లు అచ్చిరాలేదని బస్టాండుకి చాలా దూరంలో ఉన్న సి.బి.టి నగర్లోని ఒక చిన్న ఇండిపిండెంట్ ఇంట్లో చేరాము. నెలకి 65రూ అద్ద, ఆ కాలంలో బస్ స్టాండు నుంచి సి.బి.టి నగర్కి ఒక బస్సు కూడా లేదు. నడిచి వెళ్ళాల్సిందే ఆ యింటికి వెళ్ళేసరికి పిక్కరు "శ్రీ కృష్ణరూప యుద్ధం" అని తేలింది. ఇల్లు దూరమని సూక్షలు మానేశాను. కొన్నాళ్ళకి ఉన్నట్టుండి మా నాన్నగారు వచ్చారు. మా సుశీల పెళ్ళి నిశ్చయమైందని, నన్న పిల్లుకుని వెళ్ళడానికొచ్చానని అన్నారు. సడన్గా ఈ విషయం చేపేసరికి నాకేం చెప్పాలో పాలుపోలేదు. "నాన్నగారూ, రేపు మా వెడ్డింగ్ డే థర్డ్ యియర్. మొదటిసారి నే కాన్సుకు భీమవరంలో ఉన్నప్పుడు మీ అల్లుడు రాలేదు. రెండవసారి అబ్బారునయి ఆస్క్రుతిలో ఉన్నాను. వెడ్డింగ్‌డే చూసుకుని ఎల్లుండి వెళ్ళాము"ని అన్నాను. ఆయన సరేనన్నారు. పెళ్ళి తిరుపతిలో అని చెప్పారు. ఈ విషయం అల్లుడితో చెపితే వారు పిక్కరు ప్రారంభించామని, భీమవరం రావడానికి కాదని, తిన్నగా తిరుపతికే వస్తానని అన్నారు. మా నాన్నగారు సరేనన్నారు.

మా చెల్లెలి పెళ్ళికి తిరుపతికి రావడానికి దగ్గర బంధువులు ముందుగానే భీమవరంకే వచ్చారు. మరి కొందరు పెళ్ళి కూతుర్లు చేసేనాటికి వచ్చారు. అక్కడ్పుంచి అందరం కలిసి ప్రయాణం చేశాము. ఒక కంపార్టుమెంటు అంతా మేమే. ఆ రోజుల్లో రిజర్యేషనులు అవి లేవు. బావగారు, తోడికోడలు మాకందరికి టిఫిస్లు, కాఫీలు ఏర్పాటు చేశారు. అది పాద్మన్మ మూలాన చాలా మెచ్చుకున్నారు. ఇక అక్కడ్పుంచి ఒక సెప్పల్ బస్సు మాట్లాడారు తిన్నగా తిరుపతికి రైల్లో అందరూ చాలా సంతోషంగా ఉన్నారు. నాకు మాత్రం మా వారు పెళ్ళికి వస్తారో రారో అని దిగులుగా ఉండేది. ఎందుకంటే చెల్లెలు పెళ్ళి మార్పి 30, కానీ మదరాసులో మా వారికి పాట రికార్డింగ్ 31న. ఎలా వస్తానో అని నాకు ఉత్తరం రాశారు. పైగా కె.వి.రెడ్డిగారి పిక్కరాయే. ఆయన చాలా ప్రీట్. అసిష్టంట్స్ ఎవ్వరూ ఆయనకెదురుగా కూర్చోరు. మావారూ అంతే, ముఖ్య అసోనియేట్ అయినా కూడా. అది 'శ్రీ కృష్ణరూప యుద్ధం' మొదటి పాట రికార్డింగ్ అన్నమాట.

మా రైలు భీమవరం నుండి నిడదవోలు మీదుగా వెళ్ళి మర్చుడు పాద్మన్మ గూడూరు చేరుకుంది. నేను యథాలాపంగా మా బావగారు వచ్చి వుంటారని కిటికీలోంచి తోంగి చూశాను. అరె! మావారు. వాళ్ళ అన్న పక్కనే నిల్చొని దిగే జనాన్ని చూస్తున్నారు. కిందకి దిగి "అమ్మయ్య వచ్చారా! మీరు వస్తారో లేదో అని దిగులు పడ్డాను." అంటూ సంతోషం అణచుకోలేక గడగడ మాట్లాడేస్తున్నాను. ఇంతలో మా నాన్నగారు "అమ్మలూ! సామాస్తన్నీ వచ్చాయో లేదో చూడు!" అన్నారు. మా వారిని చూసిన సంతోషంలో ఆ మాటే మర్చిపోయాను.

తిరుపతిలో పెళ్ళి అవగానే మావారు ముదాసుకి వెళ్ళిపోయారు. మా నాన్నగారు అందరినీ కొండపైకి పిల్లుకెళ్ళే ఏర్పాట్లు చేసారు, దర్శనం అయ్యాక ఎవరిదారిన వాళ్ళు వెళ్ళిపోయారు. నేను, మా అమ్మ మాత్రం సుశీలతో అత్తవారింటికి కర్మాలు జిల్లాలో ఉన్న అలూరికి వెళ్లి, అక్కడ పంక్కన్ చూసుకుని మంత్రాలయం వెళ్ళాము. అక్కడ శ్రీ రాఘవేంద స్వాములవారి దర్శనం చేసుకుని తిరిగి పెళ్లి కూతుర్ని, పెళ్లి కొడుకుని పిల్లుకుని భీమవరంలో మర్మాడు రిసెషన్ పెట్లుకున్నాము. రెండు రోజుల తర్వాత నేను ముదాసుకు వచ్చేశాను.

అసలొక విషయం చెప్పడం మర్చిపోయాను. మా పెట్టేన దగ్గర్లుంచి మా వారిది ఒకటేమాట. నెలనెలా వచ్చే జీతంలో కొంతైనా ఆస్పుత్తి ఖర్పులకోసమని బ్యాంక్లో వేస్తుండాలి. జబ్బులు ప్లాన్ చేసి రావుకదా. ఈ విషయం మా వాళ్ళకి చెపితే "ఇదేమిటే, శుభమా అని పెళ్లి అయిన దగ్గర్లుంచి ఆస్పుత్తి ఏమిటే" అనేవారు. కాని మొదటి డెలివరి అయిన తర్వాత నుంచి ఆస్పుత్తికి తిరగడంతో సరిపోయింది కదా, అయిన చాలా ప్రాణీకర్గా అన్నారు. ఇదేకాదు అయనకి ఇంకో ఆశయం కూడా వుండేది తెలుసా, ఎలాగైనా స్వంత ఇల్లు కట్టుకోవాలని. ఈ విషయము మా చిన్నాన్నగారికి చేపే "అమ్మలూ! మీ వారికి మొదటి ఈ ఆలోచన ఉండడం ఎప్పటికైనా మంచిదే!" అన్నారు. తరువాత ఒకటేమిటి అయిదిళ్ళు కట్లుకున్నాం.

మా సుశీల పెళ్ళికి ముందు సంఘటనలు కొన్ని చెప్పాలి. సి.ఐ.టి నగర్ ఇల్లు మారినపుడు మా అమ్మమ్మ మాతోనే వుండేది కదా! ఆవిడనొకసారి తెలిసిన వాళ్ళింటికి పిల్లుకు వెళ్ళాము. అలాగే కొన్ని పత్తు, కూరగాయలు కొని పేవ్ మెంటు మీద నడుస్తుంటే కొంతమంది బొమ్మలమ్మితున్నారు. అప్పుడు జ్ఞాపకం వచ్చింది నాకు రెండు రోజుల్లో దసరా వస్తోంది కదా అని. వెంటనే మా అమ్మమ్మ నాలుగు బొమ్మలు కొనిచ్చి "అమ్మలూ! చిన్న బొమ్మల కొలువు పెట్టవే" అంది. సీత, రామ, లక్ష్మణ, ఆంజనేయస్వామి బొమ్మలన్నమాట. యాభైవీళ్ళ నుంచీ నేనింకా ఆ బొమ్మల్ని దసరా కొలువులో పెడ్దూనే వున్నాను ఆవిడ జ్ఞాపకార్థంగా. మధ్యలో ఒకసారి పెయింట చేయించాను. కొన్నాళ్ళకి మా అమ్మ, చెల్లెళ్ళిద్దరూ ముదాసు వచ్చారు. వాళ్ళు ముదాసు చూడలేదు. ముఖ్యంగా మా చెల్లెళ్ళిద్దరూ ముదాసు ముఖమే ఎరుగరు. మావారు భాశీగా వున్నప్పుడు మూర్ఖజియం, జూ, బీచ్ అన్నీ చూపించాం. వాళ్ళకిక సూటింగు, స్ఫూడియో చూపించాలి. మా వారికి భాశీలేదు. ఎలా? ఉన్నట్టుండి సూశ్చారుపేట నుండి మావారి పాత స్ఫూడెంట్ కె.వి.కృష్ణయ్య వచ్చాడు. అతన్ని చూచి మా వారు "మా వాళ్ళని సూటింగుకు పిల్లుకెళ్ళవోయ్" అన్నారు. సరే మేమంతా టి.నగర్లోని ఎలక్ట్రిక్ టైన్ (లోకల్) ఎక్కి కొడంబాకం స్టేషనులో దిగాము. నేను ఇది రెండవసారి స్ఫూడియోకి వెళ్ళడం. అక్కడ నుంచి విజయవాహాని ఎంత దూరమో నాకు పడియా లేదు. కృష్ణయ్య నాతో "అమ్మా! టాక్సీ చేయించుకుండామా!" అంటే "ఎందుకూ, నడిచేవెళ్లాం" అన్నాను. పాపం గురువుగారి సతీమణి ఒద్దంటే అతనేం చేస్తాడు? మేమంతా నడిచి మొత్తానికి స్ఫూడియో చేరుకున్నాం. మా చెల్లెళ్ళిద్దరూ ఈ నడకలోనే అలసిపోయారు. ఎలాగైతేనేం, వాళ్ళు సూటింగు చూశారు మొత్తానికి. మా చెల్లెళ్ళు "అక్కా! ఇక మేము సూటింగు చూసింది చాల్చే. ఒక వేళ వెళ్ళినా కృష్ణయ్యగారిని మాత్రం పంపాద్దు" అన్నారు. జరిగింది విని మావారు అతన్ని పట్లుకుని చీవాట్లు పెట్టారు. "నా భార్యకైతే కొత్త, నువ్వుందుకలా చేశావ్?" అనడిగారు. పాపం నిజంగా అతను తను చేసిన పనికి చాలా బాధపడ్డాడు.

ఓసారి నాకు మూడవ నెల అబ్బాన్ అయింది. మైలాపూర్ లోని కల్యాణి మిషన్ ఆస్పుత్తిలో చేరి టీట్ మెంటు తీసుకున్నాను. ఢి.యన్.సి ఆపరేషన్ చెయ్యిలని వచ్చింది. ఒక వారం రోజులు ఆస్పుత్తిలో ఉన్నాను. కానీ నాకు భోజనం ఎలా వస్తుంది? ఇంటి దగ్గర ఎవ్వరూ లేరే. మా అమ్మమ్మ మా అమ్మ వాళ్ళతో వెళ్ళిపోయింది. పాద్మన్ టెఫ్సను, మధ్యప్పుం, రాత్రి భోజనం. ఒక మధ్యప్పుం ఉన్నట్టుండి ఒక భూతంలాంటి క్యారియర్ పట్లుకుని మావారు నాకు భోజనం తెచ్చారు. అక్కడున్న మిగతా వాళ్ళంతా ఇంత పెద్ద క్యారియర్లో భోజనం ఏ పేషంటుకు తెస్తున్నారని నిర్ణాంతపోయారు. నాకు నవ్వోచ్చింది. ఇదేమిటి? ఇంత పెద్ద క్యారియర్ ఎక్కడిది? అనడిగాను. ఆ నవ్వుతో మాటరాలేదు నాకు. మనింట్లో క్యారియర్ లేదుకదా సూటింగులలో ఉపయోగించే క్యారియర్ని తెచ్చాను అన్నారు మా వారు. ఈ విషయం తెలిసిన మావారి స్టోర్సుకుని అమ్మన్న చౌదరి తన అత్తవారిల్లు దగ్గర్లోనే ఉండని చెప్పి భోజనాలు అతనే కొముని

ఏర్పాటు చేశాడు. అప్పుడప్పుడు అతని భార్య వచ్చి నాకు కంపెనీ ఇచ్చి కాసేపు మాటల్లాడి వెళ్లు వుండేది. మా రెండవ వెడ్డింగ్ దే ఈ గొడవలతోనే సరిపోయాది.

పోస్ట్‌ఎట్ నుంచి డిస్ట్రిక్ట్ అయి ఇంటికి వచ్చిన ఈ విషయం గూడూరుకి తెలిసి మా తోటికోడలు మా మామగారిని పంపించింది. నన్న గూడూరుకి పిల్చుకురమ్మని. ఈ స్థాతిలో దూరప్రయాణం భీమవరం వెళ్లడం కష్టం అని. కానీ నాకు గూడూరు వెళ్లడం ఇష్టంలేదు. యిక్కడ కాని, పుట్టింట్లో కాని జరిగినట్లు, నాకు గూడూరులో ఎలా జరుగుతుంది? వెళ్లనన్నాను. కానీ మా వారు నా మనసు అర్థం చేసుకోలేదు. తనకి పగలంతా ఆఫీసులోనే సరిపోతుంది, వండివార్డానికి, నన్న చూసుకోడానికి ఎవ్వరూ ఉండరని వారి బాధ. కానీ నేనిక్కడ ఫ్రీగా వుండాలంటే నువ్వు వెళ్కపోతే నేనాఫీసులో నిశ్చింతగా ఎలా పనిచేసుకుంటాను, వెళ్లి తీరాల్సిందే అన్నారు. తప్పనిసరిగా వెళ్చాను. వీలున్నప్పుడల్లా ఆయన కూడా వస్తుండే వారనుకోండి.

(కౌనసాగింపు వచ్చేనెలలో)

Post your comments